

1000 JAAR LITOUWEN : DEEL 2

Leonas Veržbolauskas

Om de slag bij Grünwald in 1410 te herdenken zijn niet alleen Litouwse maar ook Poolse en Oekraïense postzegels uitgegeven. (1932 - 2001 - 2005).

Op het blok van 2005 wordt de slag van Pobaïskas (1435) afgebeeld (1), waar het leger van Sigismund Keçutaitis, Grootvorst van Litouwen, de geallieerde troepen van Švitrigaila en de Lijflandse Orde definitief overwonnen heeft.

5	6
1	3
2	4

Verder ziet men hoe het eerste Statuut van Litouwen in 1529 wordt aangenomen (2). Het is de eerste verzameling wetten van het Grootvorstendom Litouwen en omvat staatsrecht, strafrecht, burgerlijk recht en andere wetgevingen.

Žygimantas Augustas kondigde, om meer inkomsten voor zijn oorlogen te kunnen verwerven, in 1557 de hervorming van de Staatseigendommen aan (3), die het feodale landbezit en de positie van de lijfeigenen (horigen) bevestigt.

Vervolgens wordt de Unie van Lublin afgebeeld (4), waar het Grootvorstendom Litouwen en het Koninkrijk Polen zich verenigen tot één staat. Deze unie wordt gesymboliseerd door onder andere de verschillende wapens op veld 5 en de randen van het blok.

Op veld 6 ziet men het eerste Litouwse boek, de Catechismus van Martin Mažvydas, dat in 1547 in Königsberg wordt uitgegeven.

1932 Litouwse zegel

2001 Poolse zegel

2005 Oekraïense zegel

Op de 450^e verjaardag van de Catechismus werd een postzegel en een blok uitgegeven. Voor filatelisten is de eerste oplage van deze zegel en blok interessant, omdat die in de staatsdrukkerij van Boedapest met een schrijffout *Pirimajai* in plaats van *Pirmajai* werd gedrukt. Deze oplage werd direct vernietigd, maar een paar overgebleven zegels en blokken (met fout) werden filatelistische rariteiten.

Op het blok uit **2006** staat Grootvorst (1576 -1586), Stephan Bator, die een jaar eerder als Koning van Polen gekozen werd. Hij heeft de strijdkrachten verenigd en met succes de Litouwse Oorlogen beëindigd. Hij dwong de Russen hun veroveringen op te geven en het vredesverdrag te ondertekenen. Hij heeft veel bijgedragen aan de ontwikkeling van het land, onder meer door de stichting van Universiteit van Vilnius (1) en de regeling van het postwezen.

Aan deze thema's zijn ook postzegels gewijd.

1	2
5	6
3	4

In 1667 werd in Andrusov de wapenstilstand tussen de Pools-Litouwse staat en Rusland afgesloten (2). Overeenkomstig het vredesverdrag van 1686 moesten alle Russische troepen uit Litouwen teruggetrokken worden, maar Litouwen moest Smolensk afstaan.

Sinds 1788 wordt de vierjaarlijkse zitting van de Sejm (landdag) van de beide volkeren gehouden (3). Daarin werd ook de belangrijkste nieuwe wet – de constitutie van 3 mei 1791 – aangenomen.

Deze veranderde de staat in een erfelijke monarchie. Wetten mogen alleen worden afgekondigd door de Sejm, de adel behoudt de oude rechten en voor de boeren blijft de vroondienst (lijfeigenschap).

Blok uit 1997 met de titelpagina van de Catechismus van M. Mažvydas en blik op Königsberg.

2004 wordt het 425-jarige bestaan van de Universiteit van Vilnius gevierd. Op het zegel de portretten van Stephan Bator en de eerste rector Petras Skarga.

2001. Het decreet van Stephan Bator van 1583, waarin de post wordt geregeld

1988 in Polen wordt ter herdenking van 200 jaar vierjaarlijkse landdag een postzegel uitgegeven met de voorzitters van de Sejm, Stanislaw Malachowsky en Casimir Nestor Sapiega.)

1975 Generaal T. Kosciuszko;

1979 Gedenkteken voor T. Kosciuszko in Philadelphia (USA).)

Een opstand tegen de adel en de Russische invloed wordt in 1794 geleid door Tadas Kosciusko en heeft tot inzet de onafhankelijkheid en het voortbestaan van Polen – Litouwen. In Polen zijn verschillende zegels aan Tadas Kosciusko gewijd.

Het blok uit 2007 is gewijd aan de wedergeboorte van Litouwen in de 19^e en 20^e eeuw.

De eerste Litouwse krant *Aušra* wordt in 1883 in Pruisen gedrukt en illegaal over de Russische grens naar Litouwen gebracht. Uitgever is Dr. Jonas Basanavičius (1).

1	2
3	4
5	6

Op de serie van 1933 naar aanleiding van de 50^e verjaardag van de krant, zijn de redacteur en de medewerkers van de *Aušra* afgebeeld. Op zegel 3 zien we de Stadszaal van het Stedelijk Paleis van Vilnius (Nu Philharmoniezaal), waar in 1905 de grote Landdag van Vilnius samenkwam. De 100^e verjaardag werd ook met postzegels herdacht, met de toenmalige zaal en de voorzitter van de Sejm, Dr. J. Banasovičius.

Het gebouw in Vilnius waar de acte van onafhankelijkheid van 16 februari 1918 werd ondertekend en de handtekeningen onder de acte. (4). Op de siervelden een foto van de Litouwse Raad die de acte ondertekende. (5, 6).

Tot de bevestiging van de nieuwe Litouwse staat heeft – naast de acte van onafhankelijkheid en andere documenten – ook de uitgifte van de eerste Litouwse postzegels bijgedragen.

De gedenkdagen van de onafhankelijkheidsverklaring werden met verschillende postzegels geboekstaafd. (1910-1939-2008-1998).

A. Višteliauskas
(1837-1918)

P. Vileišis
(1851-1926)

dr. J. Šliūpas
(1851-1944)

dr. J. Basanavičius
(1851-1927)

2004

1918 1e Vilnius uitgave

1920. 2 Jaar

1939. 20 Jaar
Dr. J. Basanavičius en andere ondertekenaars

2008. 90 Jaar
Dr. J. Basanavičius

1998. 80 Jaar
Onafhankelijkheidsverklaring en de ondertekenaars

Het blok uit **2008** toont de gebeurtenissen uit het Interbellum. In 1918 het eerste kabinet en de minister-president Augustinas Voldemaras (derde van links) (1). Verder de bij de eerste verkiezingen in 1920 gekozen Landdag bij de opening. (2). Als voorzitter werd Aleksandras Stulginskis gekozen. Later werd hij ook president van de Republiek.

1	2
3	4
5	6

Stichting van de Universiteit van Litouwen in Kaunas (1922). Bij het Universiteitsgebouw de professoren die de Hogeschool gesticht hebben. (3). Het Memelgebied (Klaipėda) komt bij Litouwen (1923). De toenmalige minister-president E. Galvanauskas (4.) De opening van de Žemaitigos Chaussee in 1939, die de voorlopige hoofdstad Kaunas met de Oostzee verbindt. De minister ondertekent de acte van voltooiing. (5). De terugkeer van de stad en het gebied van Vilnius (6).

1920 serie naar aanleiding van de eerste Sejm

Het laatste blok gewijd aan het 1000-jarig jubileum verscheen in **2009**. De postzegels, afgedrukt tegen de achtergrond van de Nationale Driekleur, herinneren aan de belangrijkste gebeurtenissen in de recente geschiedenis. De naoorlogse partizanen en de in 1949 aangenomen afkondiging van de Partizanenbeweging. (1). In 1972 werd begonnen met de uitgave van de illegale *Kroniek van de Katholieke Kerk van Litouwen* (2). In 1988 ontstaat Sajudis, de beweging tot verandering in Litouwen. (3).

De Opperste Raad van Litouwen heeft op 11 maart 1990 de Acte van Herstel van de onafhankelijke staat aangenomen. (4)

1	2
3	4
5	6

1999. 50 Jaar
vrijheidsstrijdbeweging

10 Jaar onafhankelijkheid. Tekst en handtekeningen van de onafhankelijkheidsverklaring. Het parlamentsgebouw waar de verklaring werd aangenomen.

2009 Partizanenleider
Jonas Žemaitis-Vytautas

In 2004 werd Litouwen lid van de Europese Unie en in 2007 sloot het zich aan bij het verdrag van Schengen.

2008 20^e verjaardag veranderingsbeweging